

တရားမပြင်ဆင်မှ
ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်တရားသူကြီး
ဦးစိုးဆိန်၊ ရွှေ့တွင်

+ ၂၀၁၁ ခုနှစ်

မြိုက်လ

၂၄ ရက်

မည့်ည့်ဆန်းပါ ၂

နှင့်

ဒေါ်ခင်မကြီး *

ဖေတ္တာဖြင့်အပိုင်ပေးကမ်းခြင်းတာချုပ်အား ဖျက်သိပ်းပေးစေလိုပါ၊
လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ဖြစ်သူက မယား၏
သဘောတူညီချက်ပရှိသဲ သမီးဖြစ်သူအား ဖေတ္တာဖြင့်ပေး
ကမ်းခြင်း၊ လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးဦးသည်
လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ ငှုံး၏အကျိုးခံစားခွင့်ကို
လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ခြင်း၊ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းတစ်ဗုံး
လုံးကို ပေးကမ်းခြင်းနှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ခွဲခြား၍
ပေးကမ်းခြင်းသည်၊ မြန်မာစေလူထုံးတမ်းဥပဒေအရ
အကျိုးသက်ရောက် ပုံချင်းမတူညီခြင်း၊ လင်မယားနှစ်ဦး
ပိုင်ပစ္စည်းထဲမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ပေးကမ်းခြင်းသည်

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၉

+ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ တရားမအယုဓားမှုအမှတ် ၁၃၌ ခုမှတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တရားရုံး၏
၂၁-၁-၂၀၁၀ ရက်နေ့တွင် စီရင်ချက် ရှင့် မြတ်ဆုံးပြင်ဆင်မှု၊

လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကိုခွဲဝေပေးပြီး ပေးကမ်းရာ

၂၀၁

ရောက်၍ ထိပေးကမ်းခြင်းသည် အတည်ပြုခြင်း။

ဒေါ်ညွှန်ညွှန်ဆန်းပါ၍
နှင့်

ဒေါ်ခင်ပဏ္ဍား

ဆုံးပြတ်ချက်။ ။ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းတစ်ခုလုံးကို ပေးကမ်းခြင်း
နှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ခွဲခြား၍ ပေးကမ်းခြင်းသည် မြန်မာစလေ့ထုံးတမ်း
ဥပဒေအရ အကျိုးသက်ရောက်ပုံချင်းမတူညီပေ။

လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးက လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်း
တစ်ခုလုံးကို ပေးကမ်းရာတွင် ပစ္စည်းကိုခွဲဝေခြင်းမပြုဘဲ နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ
ပေးကမ်းသူ၏အကျိုးခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးရာရောက်သဖြင့် လင်မယား
နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းသည် လွှဲပြောင်းလက်ခံရရှိသူ၏နှင့် ကျွန်ုပ်လင် သို့မဟုတ် မယား
တစ်ဦးတို၏ ပူးတွဲပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားမည်ဖြစ်သည်။

လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းထဲမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို
ပေးကမ်းခြင်းသည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို ခွဲဝေပြီးပေးကမ်းရာ
ရောက်သည်။

မြန်မာစလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရဆိုလျှင် လင်မယားကွာရှင်းပြီး
သည့်နောက်တွင်မှ ပစ္စည်းခွဲဝေပေးရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်မည်ဖြစ်သည်။
လင်မယားကွာရှင်းခြင်းမပြုရသေးမီ ပစ္စည်းခွဲဝေခြင်းပြုခဲ့သည့်တိုင် အောင်ပင်
ယင်းပစ္စည်းခွဲဝေမှုသည် အပြည့်အဝအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်မည်
မဟုတ်ဘူး စိရင်ထုံးများတွင် ထုံးဖွဲ့သည်။ မထွေး နှင့် မတင်းဦး အမှု^(၅)
မောင်တွန်းလင်းပါ ၆ နှင့် မမယ်ခင် အမှု^(၆) ဦးစိုးမြင့်ပါ၍ နှင့်
မခင်စိုးဝင်း အမှု^(၇)၊ ဒေါ်ဝန်းရှိ နှင့် ဒေါ်ကျော်ကျော်နိုင်အမှု^(၈)များ
ကို ကြည့်ပါ။

မြန်မာစလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လင်မယားအဖြစ် တည်နေ

ဒေါ်ညွှန်ညွှန်ဆန်းပါ၏ ၂ သရွှေ့ကာလပတ်လုံး လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ လင်မယားပိုင်ပစ္စည်း
 နှင့်
 ဒေါ်ခင်မကြီး
 များကို ခွဲဝေပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိပါက မိမိတစ်ဦးတည်း၏သဘော
 အတိုင်း လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို ခွဲဝေပေးကမ်းနိုင်ခွင့်လည်း ရှိမည်
 မဟုတ်ပေါ်လင်မယားကွာရှင်းခြင်းမပြုရသေးမီ ပစ္စည်းကိုခွဲဝေပေးကမ်းသည်
 တိုင်အောင် ခွဲဝေပေးကမ်းသည် ပစ္စည်းတွင် လင်မယားနှစ်ဦး၏ အကျိုး
 သက်ဆိုင်ခွင့်သည်ခွဲခြားမရအောင် တည်ရှိနေသဖြင့် ယင်းပစ္စည်းခွဲဝေမှု
 သည် အပြည့်အဝ အကျိုးသက်ရောက်မှ ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေါ်။ သို့ဖြစ်ရာ
 လျှောက်ထားသူ အမှတ်(၂) ဦးသိန်းဟန်သည် ဂင်းအကျိုးခံစား ခွင့်ရှိသော
 အစုစက်ပင် လျှော့နည်း၍ ပေးကမ်းသည်ဆိုစေကာမူ မယားဖြစ်သူ
 ဒေါ်ခင်မကြီးသဘောမတူဘဲ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းထဲမှ တစ်စိတ်
 တစ်ပိုင်းကို ခွဲဝေပေးကမ်းခြင်းဖြစ်၍ ထိပေးကမ်းခြင်းသည် အတည်
 မဖြစ်ခွေ့။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးမော

တရားလွှတ်တော်ရွှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးမင်းလွင်

တရားလွှတ်တော်ရွှေ့နေ

မုံးနှာမြို့နယ်တရားရုံး ၂၀၀၈ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉၃ တွင်
 ဒေါ်ခင်မကြီးက မည့်နွှန်ဆန်း နှင့် ဦးသိန်းဟန်တို့နှစ်ဦးအပေါ် မေတ္တာ
 ဖြင့်အပြီးအပိုင် ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်အား ဖုက်သိမ်းပေးစေလို့မှု စွဲဆိုရာ

ဒေါ်ခင်မကြီးက မုံရွာခရိုင်
ဒေါ်ညန့်ညန့်ဆန်းပါ ၂
နှင့်

ဒေါ်ခင်မကြီး

အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့်တက္က ပလပ်ခဲ့သည်။ ဒေါ်ခင်မကြီးက မုံရွာခရိုင်
တရားရုံး ၂၀၁၀ ခုနှစ် တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁ ဖြင့် အယူခံမှုတင်သွင်း ဒေါ်ညန့်ညန့်ဆန်းပါ
ရာ ခရိုင်တရားရုံးက မုံရွာမြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရိုက်ပယ်
ဖျက်ပြီး ဒေါ်ခင်မကြီးစွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရိုချမှတ်ခဲ့သည်။ ခရိုင်
တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရိုက် မည့်နည်းဆန်းနှင့် ဦးသိန်းဟန်တို့က
ကျေနပ်မှုမရှိသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုံမ ၁၁၅ ၏ ဒုတိယခြားချက်
အရ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်လှစ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မူလမြို့နယ်တရားရုံးက အချင်းဖြစ် ကလျာဏာအမည်ရှိ တိုက်အပါ
အဝင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း နှင့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများ
သည် တရားလို ဒေါ်ခင်မကြီး နှင့် အမှတ် (၂) တရားပြိုင် ဦးသိန်းဟန်တို့
လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းများသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးသိန်းဟန်က သမီးဖြစ်သူ
မည့်နည်းဆန်းအား ပေးကမ်းခဲ့သည်မှာ ကလျာဏာတိုက်ကြီး၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ
သာဖြစ်သဖြင့် ၄၏၏အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့် အစုအဝေးလုံးကို ပေးကမ်းခဲ့
ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းများကို လင်ဖြစ်စေ မယား
ဖြစ်စေ ခင်ပွန်းသည်၏ ဆန့်မရရှိဘဲ ပေးကမ်းလှုပ် အဆိုပါပေးကမ်းပစ္စည်း
တွင် ပေးသူ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့် အစုအတွက်သာအတည်ဖြစ်ကြောင်း၊
သဘောတူညီချက်မပေးသည့် ခင်ပွန်းသည်၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ထိခိုက်
ခြင်းမရှိကြောင်း၊ အမွှေခွဲဝေပေးရန်ပစ္စည်း မကျန်ရစ်အောင် ပေးကမ်းခြင်း
မဟုတ်သဖြင့် မြန်မာစေလေ့တုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်မှုမရှိကြောင်း၊
တရားလိုမှ မေတ္တာဖြင့် အပြီးအပိုင်ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်အား ဖျက်သိမ်းပေး
စေလိုမှ စွဲဆိုရာတွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းအက်ဥပဒေပုံမ ၁၂၆ နှင့်
ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုံမ ၁၉ တို့၏ ပြုစွဲမှုရှိကြောင်း သုံးသပ်ကာ မေတ္တာ

၂၀၁ ဖြင့် အပြီးအပိုင်ပေးကမ်းခြင်းသည် တရားဝင်အတည်ဖြစ်၍ အပေးစာချုပ်
အဲညွှန်ညွှန်ဆန်းပါ၂ အား ဖျက်သိမ်းရန် မပေါ်ပေါက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်ခင်မကြီး

ခရိုင်တရားရုံးက မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ခင်မကြီးအနေဖြင့်
အချင်းဖြစ် မှတ်ပုံတင်အပေးစာချုပ်ဖြင့် ပေးကမ်းခြင်းကို သဘောတူညီမှ
နှုန်းသည်ကို မတွေ့ရကြောင်း၊ တရားလိုနှင့် အမှတ် (၂) တရားပြိုင်တို့သည်
လင်ခန်းမယားခန်းတည်မြေနေကြောင်း အငြင်းမထွက်ဘဲ မိမိတို့၏ဝေစုကို
သီးခြားခွဲဝေထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်မှုမရှိသေးခြင်းကြောင့်
လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည့် ကလျာဏာအမည်ရှိ တိုက်၏အစိတ်
အပိုင်းအား အချင်းဖြစ်စာချုပ်ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမှာ တည်မြှုပ်ဖိုင်မာရန်မရှိ
ကြောင်း၊ စာချုပ်ဖြင့်ပေးခဲ့သည့်ပစ္စည်းတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်မကြီး
၏ အစုမှာ ခွဲခြား၍ မရအောင်ပါဝင်တည်ရှိလျက်ရှုံးသွားဖြင့် စာချုပ်ကို မပယ်
ဖျက်ဘဲထားရှိပါက ငါးအတွက် ထိခိုက်နှစ်နာမူရှိကြောင်းသုံးသပ်၍ မူလရုံး
၏ စိရင်ချက်နှင့် ဒီကရိုကိုပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံး တရားလို ဒေါ်ခင်မကြီး ခွဲဆို
သည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရိုကိုမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လျောက်ထားသူများ၏ရွှေနေက မှတ်ပုံတင်ပေးကမ်းစာချုပ်ဖြင့်
ဖခင် ဦးသိန်းဟန်က သမီးဖြစ်သူ၊ အမှတ်(၁)တရားပြိုင် မညွှန်ညွှန်ဆန်းသို့
ပေးခဲ့သည့်ပစ္စည်းမှာ ဦးသိန်းဟန်နှင့် ဒေါ်ခင်မကြီးတို့လင်မယားနှစ်ဦးအတူ
ပိုင်ဆိုင်သည့် မုံရွှေဖြူ၊ မြို့လယ်ရပ်၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၅ မြေကွက်ပေါ်ရှိ တိုက်
၂ လုံးအနက် ကလျာဏာ ၆ ခန်းတိုက်ကြီးမှ အခန်း ၂ ခန်းနှင့် တည်ရှိရာ
မြေကိုသာ ပေးကမ်းခြင်းဖြစ်၍ အမှတ်(၂) တရားပြိုင် ဦးသိန်းဟန် အကျိုး
ခံစားခွင့်ရှိမည့် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းတွင် မိမိအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော
ဝေစုထက်ပင် လျော့နည်းနေကြောင်း၊ မုံရွှေခရိုင်တရားရုံးက ရည်ညွှန်း

ကိုးကားသည့် ဒေါဝင်းကြည် (၁) ဒေါဝင်းကြည်ညွှန်. ၄၄ ၂၀၁
 ဒေါသိန်းသိန်းပါ ၃ အမူ^(၁) တွင် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းတစ်စုလုံး ဒေါညွှန်ညွှန်ဆန်းပါ ၂၂၅
 ကို မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းရာတွင် ကျွန်တစ်ဦးက သဘောတူမှုသာလျှင် အဆိုပါ
 ကျွန်တစ်ဦး၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုအတွက်ပါ အတည်ဖြစ်သည်ဟု
 ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပေးကမ်းသူ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစု
 အတွက် ရည်ညွှန်းခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ မုံရွာခရိုင်တရားရုံးက ထိုအမူကို
 ရည်ညွှန်းသော်လည်း ကျွန်ခင်ပွန်းဖြစ်သူ အကျိုးခံစားခွင့်ဝေစုအတွက်
 အတည်ဖြစ်မှုအပေါ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်၍ ယခုအငြင်းပွားမှုအတွက် အဖြေ
 မဟုတ်ကြောင်း၊ မုံရွာခရိုင်တရားရုံးက ရည်ညွှန်းကိုးကားထားသည့် ဦးမိုးဦး
 နှင့် မတူတ်ကြီး အမူ^(၂) စီရင်ထုံးနောက်မှ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အင်အောင်
 စွဲအာချိတ်တီးကုန်တိုက် နှင့် ဟောင်သံခိုင် အမူ^(၃) တွင် လင်မယား
 နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လင်ကဖြစ်စေ မယားကဖြစ်စေ ဆန္ဒမရှိဘဲ ပေးကမ်းလျှင်
 အဆိုပါပေးသည့်ပစ္စည်းကို ပေးသူအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့်အစုအတွက်သာ
 အတည်ဖြစ်သော်လည်း သဘောတူညီချက်မပေးသည့် ခင်ပွန်းသည်၏
 အကျိုးခံစားခွင့်ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိချေဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးဖေ နှင့်
 ဟောင်ဟောင်ခ အမူ^(၄) စီရင်ထုံးတွင် ပရီးကောင်စိုက အင်အောင်စွဲအာ
 ချိတ်တီးယားကုန်တိုက် နှင့် ဟောင်သံခိုင် စီရင်ထုံးကို ဆက်လက်အတည်
 ပြုဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း၊ မုံရွာခရိုင်တရားရုံး၏အမိန့်မှာ မြန်မာစလေ့ထုံးတမ်း

(၁) ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားခိုင်ထဲ့၊ ၁၁-၁၃၆

(၂) ၂ ရှန်ကုန်၊ ၁၁-၁၃၄ (နှည်း)

(၃) ၉ ရှန်ကုန်၊ ၁၁-၅၂၄

(၄) ၁၀ ရှန်ကုန်၊ ၁၁၂၁ (ရီး)

ဒေါခင်မကြောင်း

နှင့်

ဒေါခင်မကြောင်း

၂၀၁ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်သဖြင့် ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးက
အော်လုံးချိန်ဆန်းပါ။ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ပေးသင့်ကြောင်း စီရင်ထုံးအကိုးအကားများဖြင့်
လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူရှေ့နေက လင်နှင့်မယားတရားဝင်ကွာရှုံးခြင်း
မပြုရသေးမီ လင်ဖြစ်စေ မယားဖြစ်စေ သီးခြားအကျိုးခံစားခွင့်ရှိစေနိုင်သည့်
ပစ္စည်းဟူ၍မရှိကြောင်း၊ ထိုကြောင့် တရားရုံးက ခွဲဝေသည့်ဒီကရိမချုမှတ်
နိုင်ကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် ဦးသိန်းဟန်၏ဝေစုသည် မည်သည့်ပစ္စည်းဖြစ်
သည်၊ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်ဟု မည်သည့်တရားရုံးကမျှ အဆုံး
အဖြတ်မပေးရသေးကြောင်း၊ ထိုသို့ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းမရှိသေးသည်
အခြေအနေတွင် ဦးသိန်းဟန်က အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းဖြစ်သည့်အစိတ်အပိုင်း
ကို ငြင်းကအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည်၊ စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသည်ဟုဆိုကာ သမီးဖြစ်သူ
အား ခွဲဝေပေးကမ်းခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီညာတဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း အင်ဇာလီ
အာချင်တီးယားပေါ်း အမှုနှင့် ဦးဖေ နှင့် ဦးမောင်မောင်ခ အမှုစီရင်ထုံး
များအရ လင်ဖြစ်စေ မယားဖြစ်စေ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို လင်
သို့မဟုတ် မယားက သဘောမတူဘဲ လွှဲပြောင်းပါက ငြင်း၏ဝေစုအတွက်သာ
အတည်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ
က မိမိဝေစုကို လွှဲပြောင်းခြင်းမဟုတ်ဘဲ အာချင်းဖြစ်မြန်း အဆောက်အအုံ
ကို သူပိုင်ပစ္စည်းဟုဆိုကာ ခွဲခြမ်းထဲခွဲလွှဲပြောင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားရုံး
ကပင် ခွဲဝေခြင်းမပြုနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူက ခွဲဝေရယူ
စီမံထုံးခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီကြောင်း၊ နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ပါလျက်
အဆိုပါနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းအနက် မိမိကြိုက်နှစ်သက်သည့်အပိုင်းကို မိမိပိုင်
ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးသိန်းဟန်ဆန္တတစ်ခုတည်းဖြင့် စီမံဆောင်

ရွက်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မည်ကြောင်း ပြင်ဆင်မှုတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် ၂၀၁
 အလို့၍ လက်အောက်ခံတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တရားမကျင့်ထုံး ဒေါ်အဲန္တာန္တာန်းပါ ၂
နှင့်
 ဥပဒေပုံမ ၁၁၅ အရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စီရင်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ပြဿနာ
 တစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သော်လည်း ဤပြင်ဆင်မှုတွင်
 ဖော်ပြပါစီရင်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ကြောင်း
 တင်ပြထားချက်မရှိပါကြောင်း၊ ခရိုင်တရားရုံးအနေဖြင့် အမှုကိုအကြောင်း
 ခြင်းရာများနှင့် သက်ဆိုင်ရာဥပဒေတို့ကို နည်းလမ်းတကျဆင်ခြင်သုံးသပ်
 ထားသည်မှာ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ခရိုင်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် မှားယွင်း
 ခြင်းမရှိ၍ ပြင်ဆင်မှုအကာအကာအရ စွက်ဖက်ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုသင့်ကြောင်း
 စီရင်ထုံးအကိုးအကားများဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲအား စီစစ်ကြည့်ရှုရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ
 ဒေါ်ခ်မကြီး နှင့် လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန်တို့သည် တရား
 ဝင်ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်းမရှိသေးသည့် တရားဝင်လင်မယားဖြစ်ကြောင်း၊
 လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းများအနက် မိမိတို့၏ပစ္စည်းဝေစုကို သီးခြားခွဲခေါ်
 ထားမှုမရှိသေးကြောင်း၊ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် မြေကွက် ၃ ကွက်ပေါ်တွင်
 ဆောက်လုပ်ထားသည့် ကလျာဏာတိုက်၏ တိုက်ခန်း ၆ ခန်းရှိသည့်အနက်
 တိုက်ခန်း ၂ ခန်းနှင့် ယင်းတိုက်ခန်း ၂ ခန်းတည်ရှိရာ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၅ ဟု
 ခေါ်တွင်သောမြေကို လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန်က အတူနေ
 သေးဖြစ်သူ လျှောက်ထားသူအမှတ် (၁) မည္တာန်းည္တာန်းအား ၃၁-၇-၂၀၀၈
 ရက်စွဲပါ မေတ္တာဖြင့် အပြီးအပိုင်ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ် (သက်သေခံအမှတ်-
 က) ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ခြင်း စသည့်အချက်များမှာ နှစ်ဖက်အပြင်းမပြား
 ပေါ်ပေါက်သည်။ ထိုသို့ပေးကမ်းသည့်စာချုပ်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီ မညီ အစိက

၂၀၁   စိစစ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ညွှန်ညွှန်ဆန်းပါ ၂
နှင့်

ဒေါ်ခင်မကြီး

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လင်ယောက်၍ားပိုင်ဆိုင်သည့်
ပစ္စည်းအပေါ် မယားဖြစ်သူက အတူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်။ လျှောက်ထားသူ
အမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန်က လျှောက်ထားသူ အမှတ်(၁) မညွှန်ညွှန်ဆန်း
သို့ သက်သေခံအမှတ် (၂) မေတ္တာဖြင့် အပြီးအပိုင်ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်
ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းသည် မုံရွာမြို့၊ အလယ်ရပ်ကွက်၊ အကွက်အမှတ် (၁၉-
မုံရွာမြို့က်)၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၅၊ ဧရိယာ ၀.၁၂၀ ဧကရှုံး မြေကွက်မှာ
လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်မကြီး (မူလရုံးတရားလို့) မြေစာရင်းဌာနတွင်
အမည်ပေါက်သည့် မြေဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ် (၂) (၂-၁)
(မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၅၊ ၁၀၆) တို့အရ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မယားဖြစ်သူပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်း
ကို လင်ယောက်၍ားက အတူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်။ လျှောက်ထားသူအမှတ်(၂)
ဦးသိန်းဟန်သည် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်မကြီးအမည်ပေါက်မြေကို
အတူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း မေတ္တာဖြင့်အပြီးအပိုင် ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်
(သက်သေခံအမှတ်-၂)တွင် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ငါး
အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိသော စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေနှင့် အဆောက်အအုံဖြစ်
သည်ဟု ဖော်ပြ၍ လျှောက်ထားခံရသူ မယားဒေါ်ခင်မကြီးသဘောတူညီ
ချက်မရှိဘဲ သမီးမညွှန်ညွှန်ဆန်းအား ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မူလရုံးက ကိုးကားခဲ့သည့် အင်အေးပို့အားဖြစ်တိုးယားပေါ်း နှင့်
မောင်သံနိုင် အမှု၊ ဦးဖေ နှင့် ဦးမောင်မောင်ခ အမှုတို့မှာ အယူခံ
ခရိုင်တရားရုံးက ကိုးကားဖော်ပြသည့်ဒေါ်ဝင်းကြည်(၁)ဒေါ်ဝင်းကြည်ညွှန်း

နှင့် ဒေါသိန်းသိန်းပါ ဂ အမူနှင့် တစ်သဘောတည်း လမ်းညွှန်ထုံးဖဲ့ ၂၁၁
ယားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းစီရင်ထုံးများက လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို ဒေါသိန်းသိန်းပါ ၂
လင်ကဖြစ်စေ၊ မယားကဖြစ်စေ ခင်ပွန်းသည်၏ သဘောတူညီချက်မရှိဘဲ နှင့်
မေတ္တာဖြင့်ပေးလျှင် ထိပေးသည့်ပစ္စည်းတွင် ပေးသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိ ဒေါသိန်း
သော အစုအတွက်သာ အတည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီချက်မပေးသည့်
ခင်ပွန်းသည်၏အကျိုးခံစားခွင့်ကို ထိခိုက်ခြင်းမရှိကြောင်း ပြဆိုသည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ရွှေ.နေက ဒေါဝင်းကြည် (၁)
ဒေါဝင်းကြည်ညွှန့် နှင့် ဒေါသိန်းသိန်းပါ ဂ အမူတွင် “ လင်မယား
နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းတစ်ခုလုံးကို မေတ္တာဖြင့်ပေးကမ်းရာတွင် ကျွန်တစ်ဦးက
သဘောတူမှုသာလျှင် အဆိုပါကျွန်တစ်ဦး၏ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသောအစု
အတွက်ပါ အတည်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေးကမ်းသူ
အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသောအစုအတွက် ရည်ညွှန်းခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ”
တင်ပြသည်။

ဒေါဝင်းကြည် (၁) ဒေါဝင်းကြည်ညွှန့် နှင့် ဒေါသိန်းသိန်း
ပါ ဂ သည် အင်အေဒီအာချို့တီးယားဖော်း နှင့် မောင်သိနိုင် အမှာ
ဦးဖေ နှင့် ဦးမောင်မောင်ခ အမှုတို့အပေါ်အခြေခံ၍ ထုံးဖွဲ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်
သည်။ ထိခိုက်ထုံးများက လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးညီသည် လင်မယား
နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ ငှုံး၏အကျိုးခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သည်။ ထိုပြင်
ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ အတိအလင်း သို့မဟုတ် သဘောသက်ရောက်သည့်
သဘောတူညီချက်ကိုရရှိလျှင်မူ ထိသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကိုပါ လွှဲပြောင်းနိုင်
သည်ဟု ဆုံးလိုရင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးဦး

၂၁၁ သည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ ရှင်း၏အကျိုးခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေး
ဒေါ်မြန်မြန်ဆန်းပါ၍ နှင့်ခြင်းမှ အပြင်းပွားဖွယ်မရှိပေး။ အခြေတကျ အတည်ဖြစ်ပြီးသည်ဥပဒေသ
နှင့်
ဒေါ်ခင်မကြီး တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဆိုပါက လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန်သည်
လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်မြေကို မယားဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်မကြီးသဘောမတူဘဲ
သမီးဖြစ်သူအား ပေးကမ်းခြင်းသည် အတည်ဖြစ် မဖြစ် ဆန်းစစ်ရန်လိုသည်။

လျှောက်ထားသူများ၏ရွှေနေက လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂)
ဦးသိန်းဟန်သည် ရှင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုထက်ပင် လျှော့နည်း၍
ပေးကမ်းခြင်းဖြစ်၍ ပေးကမ်းခြင်းမှာ တည်မြှုခိုင်မာကြောင်း လျှောက်လဲ
သည်။

အထက်ဖော်ပြပါအမှုများတွင် လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးက
ပေးကမ်းသည်ဆိုခြင်းမှာ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းတစ်ခုလုံးကို ပေးကမ်း
ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် ဦးသိန်းဟန်က လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းထဲမှ
တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ပေးကမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်း
တစ်ခုလုံးကို ပေးကမ်းခြင်းနှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုခွဲခြား၍ ပေးကမ်းခြင်း
သည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပုံပေးအရ အကျိုးသက်ရောက်ပုံချင်း မတူညီ
ပေး။

လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးက လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းတစ်ခု
လုံးကို ပေးကမ်းရာတွင် ပစ္စည်းကို ခွဲဝေခြင်းမပြုဘဲ နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းမှ
ပေးကမ်းသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို လွှဲပြောင်းပေးရာရောက်သဖြင့် လင်မယား
နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းသည် လွှဲပြောင်းလက်ခံရရှိသူနှင့် ကျွန်းလင် သို့မဟုတ် မယား

တစ်ဦးတို့၏ ပူးတွဲပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားမည်ဖြစ်သည်။

လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းထဲမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ပေးကမ်းခြင်း
သည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို ခွဲဝေပြီး ပေးကမ်းရာ ရောက်သည်။

ဒေါ်ညွှန်ညွှန်ဆန်းပါ ၂
နှင့်

ဒေါ်ခင်မဏ္ဍား

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရဆိုလျှင် လင်မယားကွာရှင်းပြီးသည်
နောက်တွင်မှ ပစ္စည်းခွဲဝေပေးရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်မည်ဖြစ်သည်။
လင်မယားကွာရှင်းခြင်းမပြုရသေးမီ ပစ္စည်းခွဲဝေခြင်းပြုခဲ့သည့်တိုင်အောင်ပင်
ယင်းပစ္စည်းခွဲဝေမှုသည် အပြည့်အဝ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်မည်
မဟုတ်ဟု စီရင်ထုံးများတွင် ထုံးဖွဲ့သည်။ မထွေး နှင့် မတင်း အမူ^(၅)
မောင်တွန်းလင်းပါ ၆ နှင့် မပယ်ခင် အမူ^(၆)၊ ဦးစီးမြှင့်ပါ ၂ နှင့်
မခင်စီးဝင်း အမူ^(၇)၊ ဒေါ်ဝန်းရီ နှင့် ဒေါ်ကျော့ကျော့ခိုင် အမူ^(၈)
များကို ကြည့်ပါ။

မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လင်မယားအဖြစ် တည်နေသရွှေ့
ကာလပတ်လုံး လင်ကဖြစ်စေ မယားကဖြစ်စေ လင်မယားပိုင်ပစ္စည်းများကို
ခွဲဝေပေးစေရန် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိပါက မိမိတစ်ဦးတည်း၏သဘောအတိုင်း
လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို ခွဲဝေပေးကမ်းနိုင်ခွင့်လည်း ရှုံးမည်မဟုတ်ပေါ်။
လင်မယားကွာရှင်းခြင်းမပြုရသေးမီ ပစ္စည်းကို ခွဲဝေပေးကမ်းသည့်တိုင်အောင်
ခွဲဝေပေးကမ်းသည့်ပစ္စည်းတွင် လင်မယားနှစ်ဦး၏ အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်သည်

(၅) ၁၉၁၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၂၄ (လွှှာတော်)

(၆) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၃၃၄

(၇) ၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၆၉

(၈) ၁၉၀၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၁၁-၃၆

၂၁၁ ခွဲခြားမရအောင် တည်ရှိနေသဖြင့် ယင်းပစ္စည်းခွဲဝေမှုသည် အပြည့်အဝ^{ဒေါ်အွန်အွန်ဆန်းပါ။} အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

^{နှင့်}
ဒေါ်ခင်မကြီး

သိဖြစ်ရာ လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန်သည် ငှင်းအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသော အစုထက်ပင်လျှော့နည်း၍ ပေးကမ်းသည်ဆိုစေကာ မူးမယားဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်မကြီးသဘောမတူဘဲ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းထဲမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ခွဲဝေပေးကမ်းခြင်းဖြစ်၍ ထိုပေးကမ်းခြင်းသည် အတည် မဖြစ်ခြေ။

သုံးသပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း လင်မယားကွာရှင်းခြင်းမပြုရသေးမီ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းကို ခွဲခြမ်းမရနိုင်သဖြင့် လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန်က သမီးဖြစ်သူအားပေးကမ်းလိုက်သည့် ပစ္စည်းတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်မကြီး၏ အကျိုးခံစားခွင့်သည် ပူးတွဲတည်ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ ထိုအပေးစာချုပ်ကို မဖျက်ဘဲထားရှုပါက လျှောက်ထားခံရသူ၏ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ထိခိုက်နစ်နာစေသည်မှာ မြင်သာသည်။

သိဖြစ်၍ ခရိုင်တရားရုံးက လျှောက်ထားသူအမှတ် (၂) ဦးသိန်းဟန် က သမီးဖြစ်သူ လျှောက်ထားသူအမှတ် (၁) မည့်နည့်ဆန်းအား မေတ္တာ ဖြင့် အပြီးအပိုင်ပေးကမ်းသည့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်စေရန် ဒီကရီ ချုမှတ်ခြင်းသည် မှားယွင်းမှုမရှိပေ။

ခရိုင်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်သည့်အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ရန်သာရှိပေသည်။

ထိုကြောင့် ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက် ပြား
အော်များများပါ ၂
နှင့်
အောင်မြို့:
 ရွှေနေစရိတ် ကျပ် ၁၀၀၀ဝါ/- သတ်မှတ်သည်။